

ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΣΗ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ

Β' ΛΥΚΕΙΟΥ

ΣΑΒΒΑΤΟ 1 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2017

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A. Το κείμενο αναφέρεται στην περιθωριοποίηση των μαθητών στο σχολείο. Αρχικά, ο αρθρογράφος σχολιάζει την έκταση του φαινομένου και την αδιαφορία που επιδεικνύεται στην αντιμετώπισή του, τονίζοντας τις επιπτώσεις που αφήνει στην ψυχροσύνθεση του θύματος. Στη συνέχεια μέσω ερωτημάτων που διατυπώνει για τη διερεύνηση του φαινομένου εξηγεί ότι η περιθωριοποίηση αντανακλά τη βαρβαρότητα στις διαπροσωπικές σχέσεις και εκτείνεται σε όλο το φάσμα των ανθρώπινων δραστηριοτήτων. Επισημαίνει ότι το θύμα γίνεται εσωστρεφές και πολλές φορές αναπτύσσει ψυχολογικά προβλήματα. Τέλος, συμβουλεύει τους εκπαιδευτικούς να αντιμετωπίσουν το φαινόμενο και από τις δύο πλευρές, θύτη και θύματος, στο πλαίσιο του διαλόγου αφήνοντας ως έσχατη λύση την επιβολή ποινών.

B1. α. Λ

β. Σ

γ. Σ

δ. Λ

ε. Σ

B2. α) Θεματική περίοδος: «Το σχολείο, οι εκπαιδευτικοί οφείλουν να αντιλαμβάνονται ή και να διαισθάνονται τις καρκινικές και δηλητηριασμένες σχέσεις μεταξύ των μαθητών.»

Σχόλια/ λεπτομέρειες: «Οφείλουν να αναζητούν ... την ψυχική επιβάρυνσή του.»

Κατακλείδα: δεν υπάρχει

Η παράγραφος αναπτύσσεται με διαίρεση. Διαιρετέα έννοια είναι η συμπεριφορά των μαθητών, διαιρετική βάση είναι ο τρόπος με τον οποίο συμπεριφέρονται και η πλευρά της διαίρεσης είναι η πλευρά του θύτη και η πλευρά του θύματος.

β) το σκληρό περίβλημα της εσωστρέφειας (5η παράγραφο)

(2η περιθωριοποίηση) **Αναπτύσσεται και εξαπλώνεται με μια καρκινική τάση (2η παράγραφο)**

Με τη μεταφορική χρήση της γλώσσας ο αρθρογράφος δίνει ζωντάνια και παραστατικότητα στο κείμενό του κάνοντάς το πιο οικείο στον αναγνώστη.

B3. α) Ο αρθρογράφος στην τρίτη παράγραφο του κειμένου χρησιμοποιεί τα εξής ερωτήματα: «Πώς ο νεανικός κόσμος οδηγείται σε τόσο ακραίες απαξιοτικές συμπεριφορές; Από πού αφορμάται και εκδηλώνει τόσο βάρβαρες αντιλήψεις και πρακτικές; Είναι έμφυτες αυτές οι αντι-ανθρώπινες συμπεριφορές ή ενσωματώνονται στον παιδόκοσμο αδιόρατα αλλά και πανίσχυρα από το παρακμιακό αξιακό φορτίο της κοινωνίας μας;» Τα ερωτήματα αυτά λειτουργούν μεταβατικά-συνδετικά συμβάλλοντας στην ομαλή μετάβαση στην επόμενη θεματική ενότητα. Παράλληλα έλκει το ενδιαφέρον του αναγνώστη, εγείρει τον προβληματισμό του, ενώ προσδίδει ζωντάνια και παραστατικότητα στο κείμενο.

β) Ο αρθρογράφος χρησιμοποιεί το β' ενικό πρόσωπο στην πρώτη παράγραφο του κειμένου με την απρόσωπη σημασία του (= κάποιος), χαρίζοντας έτσι ζωντάνια και αμεσότητα στο κείμενο.

B4. α) Τα εισαγωγικά χρησιμοποιούνται για να παρουσιάσουν την ειρωνεία του γράφοντος σχετικά με τις υποτιθέμενες λανθασμένες αντιλήψεις που έχουν κάποιοι μαθητές για τη διαφορετικότητα.

β) μάλιστα: βεβαίωση

αν: προϋπόθεση

γ) Αν το παιδί δεν μπορεί να βοηθηθεί από το σχολείο, τότε η όλη κατάσταση δραματοποιείται από εκείνο και η εμπειρία του θα είναι καταλυτικά τραυματική.

B5. α) επούλωσης = ίασης, θεραπείας

καταλάβει = συνειδητοποιήσει, αντιληφθεί

αντιλήψεις = απόψεις

περιστολή = περιορισμό

ανιχνεύσουν = εντοπίσουν, βρουν

β) ευγενική ≠ αγενής

ενθάρρυνσης ≠ αποθάρρυνσης

αμβλύνουν ≠ οξύνουν

γ) εσωστρέφειας → στροφή, στροφόμετρο

προϋποθέσεις → θετικός, θεσμοθετημένος

Γ. επικοινωνιακό πλαίσιο: Πρόκειται για άρθρο, οπότε είναι απαραίτητος ο τίτλος. Το ύφος διαθέτει στοιχεία προφορικότητας.

«ΡΑΤΣΙΣΜΟΣ ΣΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ»

Πρόλογος: Κάθε μέρα βιώνουμε ως μαθητές λόγια ή πράξεις κοινωνικού και φυλετικού ρατσισμού στο σχολείο: στην τάξη, στην αυλή, στο διάλειμμα. Ο ρατσισμός μπορεί να εκδηλωθεί με πολλούς και διαφορετικούς τρόπους, όπως λεκτική βία (από απλή κοροϊδία μέχρι βρισιές), αποκλεισμό από σχολικές δραστηριότητες όπως το παιχνίδι την ώρα του διαλείμματος, γενικότερα σύναψη διαπροσωπικών σχέσεων, χωρίς να αποκλείεται και η σωματική βία. Ας διερευνήσουμε τις μορφές του και κυρίως πού οφείλεται αυτό το νοσηρό φαινόμενο που πλήττει πλέον και τις σχολικές κοινότητες.

Α' ζητούμενο: μορφές ρατσισμού στα σχολεία

➤ κοινωνικός ρατσισμός που αφορά πολλά στοιχεία όπως:

- εμφάνιση των μαθητών (κιά, μαλλιά, ύψος, χαρακτηριστικά προσώπου, ρούχα)
- επιδόσεις στα μαθήματα
- αναπηρίες (τύφλωση, κώφωση, κινητικά προβλήματα κτλ.)
- σεξουαλική συμπεριφορά
- οικονομική κατάσταση

- ιδεολογίες και αντιλήψεις (πολιτικές, κοινωνικές, αθλητικές)
- φυλετικός ρατσισμός που αφορά την καταγωγή και τον τόπο προέλευσης των μαθητών ιδιαίτερα στη σημερινή εποχή λόγω του μεγάλου μεταναστευτικού και προσφυγικού ρεύματος.
- θρησκευτικός ρατσισμός που αφορά πολλές φορές είναι απόρροια του φυλετικού ρατσισμού.

Β' ζητούμενο: αιτίες του ρατσισμού στα σχολεία

- προκαταλήψεις και στερεότυπα για τα οποία μπορεί να ευθύνεται η οικογένεια ή η κοινωνία και η στάση τους απέναντι σε ορισμένα θέματα επηρεάζοντας τα παιδιά θετικά ή αρνητικά απέναντι σε πρόσωπα και καταστάσεις.
- τα ΜΜΕ και τα πρότυπα τα οποία προβάλλουν διαμορφώνοντας συγκεκριμένες συμπεριφορές προς πρόσωπα, ιδεολογίες ή καταστάσεις.
- έλλειψη κριτικής ικανότητας και ανεπτυγμένης κρίσης γενικότερα λόγω του νεαρού της ηλικίας τους με αποτέλεσμα να μιμούνται και να εθίζονται σε συγκεκριμένο τρόπο αντιμετώπισης του διαφορετικού.
- έλλειψη σωστής και ολοκληρωμένης παιδείας που οδηγεί τα παιδιά να δέχονται άκριτα απόψεις, ενώ το περιεχόμενο των σπουδών και η στάση των εκπαιδευτικών απέναντι σε πρόσωπα και καταστάσεις οδηγούν στον σχηματισμό επηρεασμένης άποψης.
- προσωπικά περιστατικά που τα σημάδεψαν και τους δημιούργησαν προκαταλήψεις ή γενικότερα συμπλέγματα ανωτερότητας και κατωτερότητας

Γ' ζητούμενο: τρόπους αντιμετώπισης του φαινομένου

- οι εκπαιδευτικοί οφείλουν να καλλιεργούν κλίμα αγάπης, ισότητας και αποδοχής ανάμεσα στους μαθητές ώστε να αποφευχθούν τέτοιου είδους συμπεριφορές απαλλαγμένοι και οι ίδιοι από αντιλήψεις που ευνοούν ή ενισχύουν ρατσιστικές συμπεριφορές, αποτελώντας πρότυπο για τα παιδιά.
- δημιουργία ομαδικών δραστηριοτήτων που θα διαμορφώσουν σχέσεις συνεργασίας μεταξύ των μαθητών (π.χ. ομάδες εφημερίδας, περιοδικού, αθλητισμού, ιστολογίου κτλ.)
- ενίσχυση της συνεργατικής μάθησης μέσα από την ανάθεση ομαδικών εργασιών.

- ενίσχυση των ανθρωπιστικών μαθημάτων ώστε οι μαθητές να γνωρίσουν τα ανθρώπινα δικαιώματα και την αξία τους.
- συζητήσεις και εκδηλώσεις σχετικά με τον ρατσισμό και την αντιμετώπισή του.
- προστασία από τους εκπαιδευτικούς των μαθητών από οποιαδήποτε μορφή ρατσισμού.
- εφόσον κρίνεται απαραίτητο, επιβολή κυρώσεων σε περιστατικά ρατσιστικής βίας.
- συνεργασία γονέων - καθηγητών για την αντιμετώπιση τέτοιων περιστατικών και την ψυχολογική στήριξη των θυμάτων.

Επίλογος: Τα ρατσιστικά φαινόμενα είναι μία απτή πραγματικότητα που πλέον έχουν αγγίξει και τις σχολικές κοινότητες. Η άμεση και αποτελεσματική αντιμετώπισή τους είναι επιτακτική ανάγκη με τη συνδρομή όλων μας. Γιατί οι νέοι ως το μέλλον της κοινωνίας οφείλουν να αποτελέσουν φορείς των ιδανικών και των αρχών που οι ενήλικες θυσιάσαν στον βωμό διαφόρων σκοπιμοτήτων και να αποκαταστήσουν το σεβασμό στην έννοια των ανθρωπίνων δικαιωμάτων που έχει αλλοιωθεί στις μέρες μας.